

ґрунтів, недотримання агротехнологій, застосування надмірної кількості хімічних засобів тощо.

Таким чином, раціональне використання земельних ресурсів має базуватись на дотриманні: необхідного рівня вмісту поживних речовин у ґрунті, запобіганні різних видів ерозії, дотриманні сівозмін, вирощуванні екологічно чистої продукції, зменшенні розораності, використанні земель за цільовим призначенням [2].

Література

1. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text> (дата звернення 03.04.2021).

2. Охорона і раціональне використання земельних ресурсів – пріоритет в збереженні екосистеми. URL: <https://uman-rda.gov.ua/news/1585056797/> (дата звернення 03.04.2021).

УДК 349.42 (043.2)

Петренко В.В., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

Марцинюк М.О., здобувачка вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національний університет «Одеська юридична академія»,
м. Одеса, Україна
Науковий керівник: Жмур Н.В., к.ю.н.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦІ У ФЕРМЕРСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Фермерське господарство України є однією з основних галузей національної економіки. Згідно законодавства України: фермерське господарство є формою підприємницької діяльності громадян, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, здійснювати її переробку та реалізацію з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм у власність та/або користування, у тому числі в оренду, для ведення фермерського господарства, товарного сільськогосподарського виробництва, особистого селянського господарства, відповідно до закону.

Фермерське господарство діє на умовах самоокупності. Всі витрати господарство покриває за рахунок власних доходів та інших джерел, не заборонених законодавством. Воно самостійно визначає напрями своєї

діяльності, спеціалізацію, організує виробництво сільськогосподарської продукції, її переробку та реалізацію, на власний розсуд та ризик підбирає партнерів, у тому числі іноземних. Господарство має право вступати в договірні відносини з будь-якими юридичними або фізичними особами, органами державної влади та органами місцевого самоврядування [5].

Слід звернути увагу, на особливості правового становища членів фермерських господарств. Громадянин визнається суб'єктом господарювання у разі здійснення ним підприємницької діяльності за умови державної реєстрації його як підприємця без статусу юридичної особи відповідно до ч. 1 ст. 128 Господарського кодексу України [6].

Трудові відносини у фермерському господарстві базуються на основі праці його членів. У разі виробничої потреби таке господарство має право залучати до роботи в ньому інших громадян за трудовим договором. Трудові відносини його членів регулюються Статутом, а відносини осіб, залучених до роботи за трудовим договором, – законодавством про працю. Трудові спори у фермерському господарстві вирішуються судом. З особами, залученими до роботи у фермерському господарстві, укладається трудовий договір у письмовій формі [4].

Традиційно, коли мова йде про Статут фермерського господарства, то в юридичній літературі вказується, що він перш за все необхідний для визначення повноважень органів його управління (голови та зборів засновників), а також встановлення загального порядку провадження господарської діяльності [2].

Обов'язком голови фермерського господарства є створення безпечних умов праці для членів господарства і громадян, які уклали трудовий договір. Він забезпечує дотримання вимог техніки безпеки, виробничої гігієни та санітарії, пожежної безпеки.

Держава гарантує дотримання і захист майнових та інших прав і законних інтересів фермерського господарства. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування здійснюють контроль за діяльністю фермерського господарства відповідно до вимог чинного законодавства [1].

Дослідження показало, що реформування аграрного сектору економіки вплинуло на розвиток фермерства в Україні. Така організаційно-правова форма господарювання, як фермерське господарство, характерна лише для аграрної галузі і не застосовується в жодній із інших галузей. Праця у фермерському господарстві має свої особливості. Трудове законодавство мусить регулювати трудові відносини не лише найманих працівників, які працюють у фермерському господарстві, а і його членів, що надаватиме однакові гарантії для всіх працівників щодо оплати праці, відпочинку, робочого часу, оплати та охорони праці.

Таким чином, підсумовуючи весь наведений матеріал слід узагальнити, що на сьогоднішній день досить складно однозначно оцінити стан правового регулювання праці працівників фермерських господарств, адже з одного боку ми маємо велику кількість нормативно-правових актів різної юридичної норми яких спрямовані на врегулювання трудових і пов'язаних із ними відносин у досліджуваній сфері, котрі в тому числі враховують специфіку здійснення трудової діяльності у цій галузі. Однак з іншої сторони, узагальнення аналізу цих нормативно-правових актів дають змогу констатувати недосконалість відповідного законодавства. Це свідчить про актуальність та необхідність проведення подальших наукових досліджень проблем правового регулювання праці у фермерському господарстві.

Література

1. Пироговська В.О. Особливості регулювання трудових правовідносин працівників сільського господарства. *Митна справа*. 2015. № 1(2.2). С. 299–305.
2. Статут фермерського господарства. URL: <https://www.wonder.legal/ua/modele/> (дата звернення 05.04.2021).
3. Даньшина К.Є. Форми реалізації права на працю у фермерських господарствах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2015. Вип. 35(2.2). С. 32–35.
4. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення 05.04.2021).
5. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 № 973-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text> (дата звернення 05.04.2021).
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 05.04.2021).

УДК 349.41 (043.2)

Попельнух А.А., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Тімуш І.С., д.ю.н., професор

ЗАХИСТ ПЕРЕВАЖНОГО ПРАВА ОРЕНДАРЯ НА УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ ОРЕНДИ ЗЕМЛІ

Проблеми переважного права на укладання договору оренди земельних ділянок в сучасних умовах є актуальними та постійно знаходяться в полі зору Верховного Суду і науковців в галузі земельного та цивільного права. В першу чергу, питання щодо укладання договору